

CÂINII DOMNULUI

Valentin Pikul

CÂINII DOMNULUI

6 miniaturi istorice

ROMAN

Traducere din limba rusă și note de
Antoaneta Olteanu

EDITURA ALLFA

<http://www.all.ro/cainii-domnului-6-miniaturi-istorice.html>

Scriitor rus extrem de popular în țara sa, Valentin Savvici Pikul s-a născut în 13 iulie 1928, la Leningrad. S-a înscris la Școala de elevi marinari din Solovki, de unde a fost trimis în misiune în Flota Nordului. Nu și-a continuat cariera militară și a început să scrie poezii și povestiri legate de istoria Nordului, apoi de istoria Rusiei. Primul său roman inspirat din trecutul Rusiei, *Баязет (Cetatea Baiazet)*, a fost publicat în 1961. Până la sfârșitul vieții, Pikul a publicat treizeci de romane istorice, dintre care cele mai cunoscute sunt: *На задворках великой империи (La capătul marelui imperiu)*, *Моонзунд (Moonzund)* și *Битва железных канцлеров (Bătălia cancelarilor de fier)*. Ciclul de romane dedicat perioadei cuprinse între 1725-1815 – *Пером и шпагой (Pană și spadă)*, *Слово и дело (Cuvânt și faptă)* și *Фаворит (Favoritul)* – va cunoaște de asemenea un succes uriaș, printre personajele centrale numărându-se figuri proeminente din istoria Rusiei, precum cneazul Volînski, Elisabeta Petrovna, Potemkin, Gorceakov și Anna Ioannovna. Multe dintre romane sale au fost ecranizate, atât pentru marele ecran cât și ca seriale de televiziune. Valentin Pikul s-a stins din viață în 17 iulie 1990, la Riga.

„Nu socotiți că am venit să aduc pace
pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie.
Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său,
pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.
Și dușmanii omului (vor fi) casnicii lui.“

Evanghelia după Matei, 10:34, 35, 36

„Dacă întâmpinați împotrivire, atunci aprindeți
un asemenea rug, ca până și îngerilor să le ia foc
picioarele și până și stelele să se topească în ceruri.“

Iezuitul Forer

Prolog

Toate drumurile duc la Roma

Îl chema Iñigo López de Recalde, deși în istoria lumii și a relațiilor interumane a intrat cu un nume scurt, dar extrem de grăitor, Ignațiu de Loyola.

Sărmanul hidalgo spaniol și-a început cariera în orașul Arévalo, fiind paj la curtea trezorierului castilian don Velázquez și scriind versuri despre sentimentele sale pentru inaccesibila doña Gracia de Avila, în fața frumuseții căreia toate celelalte femei arătau ca niște cioburi ale unei oglinzi sparte în fața unui diamant strălucitor. Pe atunci încă tânărul Loyola spunea:

— Cum să trăiesc fără glorie? Vreau ca de la Lima până la Toledo lumea să fie entuziasmată de mine, ca doña Gracia să-mi zâmbească măcar o dată la biserică, ca toată Castilia să spună despre mine: „Vai, dar cine e cavalerul acesta enigmatic? Spuneți-ne mai repede numele doamnei inimii lui...”

— Taci, nebunule! Îl atenționau oamenii. Orice superioritate asupra celorlalți o să-ți aducă necazuri, și nu-ți mai manifesta gândurile așa de clar, să nu pari un neștiutor bădăran. Mai bine vorbește neclar, ca să fii considerat înțelept.

Ambiția nemăsurată l-a împins pe Loyola la război. În primăvara timpurie a anului 1521, francezii au intrat în Navarra, și garnizoana de la Pamplona a văzut cetatea înconjurată de rugurile armatei inamice. Opinia spaniolilor era de departe necavalerească:

— Sunt mulți francezi. Pamplona n-o să reziste.

Dar în momentul acela a luat cuvântul Loyola. Cu un talent oratoric uimitor, a încântat multă vreme auzul ofițerilor cu considerații pătimașe despre beatitudinea nepământească a celor care își vor dedica inima purpurie preacuratei Madone și și-a încheiat spusa cu următoarele cuvinte:

— Prin rugăciuni și căință să ne pregătim din vreme sufletul, pentru ca dimineață să-i întâmpinăm pe dușmani cu dispreț, ca niște demni spanioli ce suntem!

Abia ce luminară zorii firavi cerul de deasupra Pamplonei întunecate, când conducătorul francezilor, încă mai căscând în mânușa de fier, îl văzu pe zidul cetății pe un cavaler spaniol cu o sabie și o carte de rugăciuni. Chiar se bucură la vederea lui:

— Uite-l și pe primul mojić castilian, care toată noaptea s-a frământat pe paie... Ei, haideti! porunci el artileriei. Băgați în bombardă cea mai grea ghiulea, o să facem din prostul ăla ceva demn de uimire...

Lovită puternic, pasarela de pe zid se surpă sub Loyola, iar cea de-a doua ghiulea îi făcu praf piciorul drept. Pietrele bastionului cădeau huruind, valul de nisip o luase la vale cu zgomot. Lovit nemilos de pietre și înghițind nisip, Loyola urcă iar – zidul surpat îi strivi și piciorul stâng. Se trezi luat prizonier. Medicii francezi îl bandajară pe hidalgo, ofițerii se interesară cu amabilitate dacă e de loc din Pamplona.

— Eu sunt din provincia Gipuzkoa, răspunse cu mândrie Loyola. Acolo sus, în munții basci, se află castelul neamului meu măreț, Loyola, unde o să mă prezint la judecata divină...

L-au cărat multă vreme pe niște cărări înguste, pe unde numai caprele să cățarau, chiar pe marginea defileelor muntoase, până la castelul sărăcăcios. Loyola remarcase că priciorul drept i se schimonosise monstruos. Chirurgii hotărâră:

— E târziu să-l mai refacem, oasele deja s-au sudat.

— Păi atunci rupeți-le! le porunci Iñigo.

Piciorul mutilat fu strâns în niște scânduri, iar gamba fu spartă cu lovituri de ciocan. Așa, în chinuri, trecu toată vara. Dar odată,

încercând să se scoale din pat, Loyola se îngrozi: piciorul drept devenise mai scurt decât stângul, iar sub genunchi se vedea o umflătură îngrozitoare.

— Mai rupeți o dată piciorul! le spuse medicilor.

Fu amețit cu un vin tare, dar oricum auzi pârâitul oaselor sale, simți mișcarea osului care străpunsese umflătura. Totuși piciorul drept așa a rămas, mai scurt ca stângul.

— Ați văzut scripetele cel vechi cu care sunt scoase urcioarele cu apă din fântâna fără fund? îi întrebă hidalgo pe medici. O să punem în dormitor un asemenea scripete, să-mi întindă piciorul.

După ce se lega de pat, se uita chinuit cum se învârte roata, și în jurul ei funiile legate de piciorul mutilat. Durere, durere, durere, nimic în afară de durere și de scârțâitul roții. Loyola suportă toate aceste chinuri cu un stoicism de indian peruan. Iar în primăvară îi ceru tatălui său romane cavaleriești de citit:

— Măcar Vasco de Lobeira, *Amadis de Gaula*...

Beltram don Loyola dădu roată, pe asin, prin împrejurimi, dar nu reuși să găsească pentru fiu decât două cărți cu conținut duhovnicesc. Iñigo răsfoi indiferent paginile vechi:

— Unde găsești aici fapte eroice? Totul e plictisitor și de neînțeles.

Mirațele gloriei cavaleriești și ale iubirii frumoaselor capricioase din Valencia și Aragon mai izbucneau uneori încă destul de clar în fantezia infirmului, însă încet, încet se stingeau într-o neputință stearpă. Deschise totuși cartea lui Rudolf Saxonul despre viața lui Hristos, pătrunzând în înțelepciunea legendelor, dar într-o noapte simți ceva, ca și cum sub el se prăbișea din nou zidul de apărare al Pamplonei.

— Ce e cu mine? se întrebă și deodată, tot chircindu-se într-un extaz plin de bucurie, conștientiză că poarta spre glorie, până atunci închisă în fața lui, era acea poartă amărâtă, putrezită, ieșită de mult din balamalele ruginite. „Că doar“, raționa corect Loyola, „dacă Sfântul Francisc a întemeiat ordinul franciscanilor, iar Sfântul Dominic congregația dominicană, atunci eu de ce nu pot, ca ei, să fiu conducătorul unui nou ordin puternic al Bisericii

Romane? Oare tronul Papei nu are nevoie de Căinii Domnului, care să sfășie cu colții lor ascuțiți orice erezie?”

Chemările trompetelor de luptă înlocuiește vocea mesei, iar frumusețile pământești ale inaccesibilei Gracia de Avila parcă intenționat fură acoperite de frumusețea îndurerată a Madonei, deci apăruse un nou ideal de slujire! Nu există istoric în lume să nu recunoască faptul că puterea voinței acestui om mutilat era colosală. Dar mai avea nevoie și de sfințenie.

„Pentru asta o să vizitez Ierusalimul“, își spuse Loyola.

*

În mănăstirea catalană Montserrat, își lăsă lângă altar armura și sabia. Drumul lui ducea spre Barcelona, unde băntuia ciuma (corăbiile ce mergeau în Orient nu părăseau portul). În casa Sfintei Lucia, hidalgo nu se ridica din genunchi câte șapte ore, iar de trei ori pe zi se flagela așa de nemilos, că sângele împrășca pereții camerei. Stătea cu mâna întinsă la intrarea mănăstirii, cerând pomână de la trecători. Loyola nu se mai spăla, nu își mai tăia unghiile, iar părul lung îi cădea în ochi. La monstruozitatea picioarelor se mai adăugau dureri ascuțite de ficat și de dinți, insuportabile. Îi era așa de greu, că într-o zi chiar vru să se arunce pe fereastră.

Dar, vai, nimeni nu-i remarcă sfințenia! Oratoria și-o încercase deocamdată cu doamnele din înalta societate din Barcelona, și una dintre ele, care nu mai suporta reproșurile de imoralitate, chiar fusese cuprinsă de un leșin îndelungat, drept care soțul acestei doamne îl lovise pe Loyola cu bățul, ca pe un câine rău. Din acea întâmplare trase prima concluzie: dacă dorești să ai succes cu predica, să nu afirmi niciodată că păcatul se pedepsește, dimpotrivă, încearcă să justifici orice păcătuire, și atunci mulți vor avea nevoie de serviciile tale.

Peste un an, chinuit de sete și de legănat, după o călătorie periculoasă pe marea plină de pirați berberi, Loyola ajunsese în Palestina, dorind să-i convertească pe „necredincioși“ la creștinism. Aici fu ironizat cu cruzime de nunțul local, un franciscan:

— Turcii îi trag în țepă pe proștii ca tine, după ce mai înainte îi ung cu untură de porc. Du-te la bazar, acolo o să găsești o grămadă de predicatori ca tine înfipti în pari! S-au făcut pergament în arșița soarelui, iar copiii, când trec pe lângă ei, spre marea bucurie a negustorilor, îi învârt pe pari ca pe niște jucării amuzante care zornăie în bătaia vântului cu pielea lor întinsă...

Loyola se întoarse în patrie. În orașul Alcalá de Henares, unde se afla o universitate, frecventa pe ascuns casele de rugăciune maure și discuta cu rabinii în sinagogi. Din credințele străine de creștinism, Iñigo alese ce era caracteristic, ce avea să fie util în practica viitorului ordin (care încă nu avea un statut, nici vreo denumire). Își făcu primii prozeiți dintre studenți, pe care chiar el îi spovedea și îi împărtășea. Când făcea asta, Loyola postea cu săptămânile, distrugându-și carnea anemică, și așa neputincioasă, își acoperea trupul nespălat cu sărutări și apoi, epuizat, se flagela din stânga spre dreapta, în cruciș și în curmeziș, acoperindu-se de cicatrice și sânge...

Inchiziția îl ridică pe Loyola și-l aruncă în beci!

Mai întâi îl vizită călăul, cu un clește mare:

— Tribunalul sfânt știe că tu, rățacit în erezie, suferi de dureri de dinți. Deschide gura mare! Noi aici salvăm nu numai sufletul, ci știm să ușurăm și chinurile trupești.

Și smulse cu un trosnet din maxilarul lui Loyola trei dinți putreziți, dar, împreună cu ei, și patru sănătoși. La tribunal, vicarul general Rodriguez discută sincer cu Loyola:

— Am închisoarea plină de eretici și mi-e lehamite să mă mai ocup și de prostia pe care o propagi tu din cauza foamei și a nenorocirilor care ți-au fost trimise de Sus spre încercare. Ești suspect pentru Biserică, dar ești vinovat numai de slujirea nemăsurată a Madonei: dacă o slăvești așa pe Maica Domnului, să nu uiți și de fiul ei, Isus cel Dulce!

Peste un an, Loyola a fost arestat din nou. Infirmului i-au luat hainele și a fost băgat gol într-un butoi cu două orificii: prin unul i se dădea de mâncare, prin celălalt își făcea nevoile. Pe masa inchizitorului se afla prima operă a lui Loyola, numită *Exercitia*

Spiritualia (care înseamnă „Exerciții spirituale“). Inchizitorii au întrebat:

— Despre ce scrii tu aici, nefericitele?

— Scriu despre faptul că fiecare om trebuie să știe să se conducă, iar după ce va fi învățat asta, îi va conduce pe ceilalți...

Rodriguez scuipă pe dovada lui universitară:

— Succesele tale la învățătură sunt neînsemnate. Cum să-nveți dacă tu, cum se spune, stai câte trei zile la rând să te holbezi la perete, bâiguind ceva.

— Sfinția Ta, dar după comuniunea personală cu Madona Însăși, spuneți, oare mai poți afla ceva înțelept din notele profesorilor? E suficient că eu gândesc. Picioarele îmi sunt șubrede, dar capul, niciodată!

— Tu ești atras spre erezie precum cocoșul de bălegar.

Loyola se apără curajos în fața tribunalului.

— Dacă aș fi exprimat opusul a ceea ce am spus, oricum ați fi găsit un mijloc de a mă acuza de erezie.

— Dar cine ți-a permis să ierți păcatele oamenilor?

— Păi dacă nu le iert eu, voi niciodată n-o să le iertați.

În momentul acela începu să fie lovit cu strigăte:

— Să nu îndrăznești să te ridici mai presus de sfântul prag al Romei!

Călăul înfiebânta în foc cleștele, ucenicul lui așeza lavița pentru tortura cu apă. Loyola nu se lăsă:

— Eu o să stau *mai presus de Roma!* proclamă el.

Vicarul Rodriguez se lăsă obosit pe spătarul fotoliului:

— Spune, intenționat te prefaci slab de minte?

— Starea mea care pare nenormală este foarte mulțumitoare pentru Domnul Dumnezeu. Știința încă nu știe cum să înțeleagă o ordine proastă a lucrurilor care ne înconjoară... Pot vorbi mai departe?

— Vorbește! îl încurajă vicarul. Că doar cu fiecare cuvânt ne apropiem mai mult de mormanul de vreascuri pe care, spre slava lui Dumnezeu, o să te transform într-o mână de cenușă fierbinte.

Dar tribunalul, după interogarea martorilor, a considerat că Loyola e fanatic, înnebunit de mistica accentuată de neajunsurile lui fizice, și pe această bază a fost eliberat din închisoare. Loyola s-a salvat de supravegherea Inchiziției în Universitatea de la Salamanca, unde i-a adus după el și pe ucenicii săi. Predicile lui pătimeșe nu le-au fost de folos: trei neofiți au căzut într-o melancolie groaznică, unul s-a spânzurat, al cincilea, după ce s-a distrus prin ascetism, s-a transformat într-un schelet, iar ceilalți au suferit alte neajunsuri. Experimentul de a crea o frăție monahală s-a încheiat îngrozitor: studenții din Salamanca, plini de viață, l-au biciuit de două ori pe Loyola în numele a două facultăți – de teologie și de filosofie. Execuția publică a fost însoțită de niște sentințe umilitoare:

— Filosofilor și teologilor le repugnă predicile tale în urma cărora le e groază să bea vin și să se uite la femei. Să fii învăluit în disprețul nostru ca într-un giulgiu și blestemul, ca apa, să-ți pătrundă în pânțele și, ca un ulei, în oasele tale rupte!

În urma biciuirii, Loyola trase o a doua concluzie: viitorul ordin nu trebuia să promoveze ascetismul monahal, omul îi stă în fire să dea frâu liber patimilor pământești. Dar în momentul acela urmă un nou denunț adresat Inchiziției referitor la Loyola, ca fiind un eretic mizerabil și corupător. Loyola se văzu nevoit să se salveze din nou.

Își adună adepții speriați:

— Să fiți gata să fugiți la Paris! Mâine-dimineață.

Dimineață așteptă în zadar la barieră, niciunul dintre apostoli nu se grăbi să vină după „mântuitorul” său. Loyola porni singur la drum. Pe drum își regândi comportamentul, încercând să formuleze motivele eșecului. În urma meditației se contură o a treia concluzie corectă: dacă vrei să ai prozeliți adevărați, să nu-i cauți printre oamenii care se supun involuntar voinței tale, ci să-i găsești printre personalitățile cu conștiință de sine dezvoltată, și, după ce-i vei învinge prin convingerea ta, poți să consideri că ei cred în tine și nu-ți vor da de gol tainele...

Ignatius Loyola avea pe atunci deja treizeci și șapte de ani!

La poarta Parisului fu strigat de paznicul orașului:

— Cine ești, călător sărman, și cu cine mergi?

— Sunt un teolog din Salamanca, caut înțelepciune la Sorbona...

*

Acolo, în centrul filosofiei catolice, Loyola află ceea ce în Spania Biserica încerca să ascundă. La Roma, construcția celebrei catedrale a Sfântului Petru dura mult, fiindcă stăpânitorii Vaticanului, îngropați în luxul la care nici măcar regii nu visau, nu mai aveau bani. Vaticanul scosese la vânzare indulgențe, pe care le vindeau prin Europa capucinii itineranți.

— Hei! urlau ei în piețe și târguri. Care dintre voi e fără de păcat? Sau tu n-ai furat nimic în viață, sau tu n-ai ispitit-o pe nevasta prietenului tău? Așa că nu fi prost, cumpără de la mine măcar o singură hârtiuță, pentru a afla Împărăția Cerurilor!

Uite, atunci, în Wittenberg-ul german, apăruse Martin Luther, posac și mânios, cu ciocănelul în mână. Bătuse în cuie în poarta bisericii cele nouăzeci și cinci de teze ale sale. Luther nu-l cruța pe Papă, demascând desfrânarea și calomnia, iar întreg clerul Romei fusese expus ocării generale, ca o ceată de tâlhari. Îi îndemna deschis pe oameni să nu mai creadă în niciun cuvânt al Vaticanului, să asculte numai de conștiința lor. Roma, în cuvintele lui Luther, nu putea în niciun caz să fie un intermediar între Dumnezeu și om.

— Vouă, le spunea el enoriașilor, vi se interzice să citiți până și Biblia, în loc de asta popi bețivi vă umplu capul cu tot felul de prostii gândite chiar de Papă și de cardinalii lui. Să întoarcem dar spatele Romei ca unui stârv mizerabil, crezând doar în Domnul Dumnezeu...

Tocmai cu aceste „teze“ a început alaiul triumfător al Reformei prin toate țările. Învățăturile antipapale ale conducătorilor severi ai protestantismului i-au luat Romei milioane de credincioși, și, odată cu ei și sufletele lor, Vaticanul pierdea și milioane de pungi care înainte erau deschise cu dărnicie pentru el. Îngândurați de această schismă a Bisericii catolice, profesorii de la Sorbona spuneau deschis de-acum de la catedrele lor științifice:

— Luteranii au fugit deja din ograda Bisericii și nu mai pot fi întorși înapoi în templele noastre. Dar pot fi goniți într-acolo cu focul și cu sabia!

Loyola se deplasa cu ajutorul a două cârje. Ieșea în evidență printre ceilalți studenți de la Sorbona – un om chinuit, mic de statură (un metru și cincizeci și opt de centimetri), cu o fețișoară urâtă, cam ascuțită, fără dinți și chelit de timpuriu; când era întrebat de ce nu are prieteni, familie și legături de suflet, Loyola răspundea modest:

— Pe culmile munților domnește singurătatea.

Aflat în permanență într-o stare de calm solemn, trăia într-o atmosferă pe care și-o construise singur și pe care o popula cu grijă cu halucinații fantomatice, controlând acele arătări cu aceeași ușurință uimitoare cu care oamenii obișnuiți mută mobila prin casă.

De data aceasta, Loyola învăță cum se cuvine, și Sorbona îi conferi titlul de doctor în teologie. Pe când era antrenat în dispute, mai trase o concluzie: viitorul lui ordin trebuia să se încoloneze în mod obligatoriu sub steagurile catolicismului războinic, pornind la drum împotriva oricărei erezii, mai ales a celei luterane. Dar acum Loyola nu se mai grăbea să-i ademenească pe ucenici în hățișurile sale. Căuta numai sceptici care cunoscuseră suficient de bine viața cu toate ocolșurile ei, căuta oameni care să găndească singuri, și și-i apropie numai pe foarte puțini.

Totuși Loyola nu era prieten cu niciunul dintre ucenicii săi, separându-se din vreme de ei prin rolul de conducător, drept care Francisco de Javier îi spuse odată cu un reproș clar:

— Hristos a avut mai multă încredere cu apostolii Săi!

— Așa e, recunosc Loyola. De-aia a și fost trădat de Iuda pentru treizeci de arginți.

În acele vremuri îndepărtate, Montmartre încă nu fusese populat cu parizieni, deasupra lui foșnind o pădure seculară în mijlocul căreia se afla o capelă modestă a Sfântului Lionisius. Acolo, în pădurea aceea, în 15 august 1534, a venit Iñigo Loyola și și-a adus cu el adepții. A fost făcută o mesă, iar Loyola, pe când împărțea

anafura, a luat de la ucenici jurământul sfânt de fidelitate pentru Papa de la Roma și... personal pentru el, Loyola! Apoi au participat la o cină de taină, Loyola stând ca Isus Hristos între apostoli.

El turna vin și rupea pâinea în bucăți.

— N-o să se găsească un Iuda printre noi! proclamă el. Iar toate drumurile duc la Roma, pentru a primi binecuvântarea Papei pentru crearea noului ordin.

Ucenicii l-au întrebat cum se va numi ordinul:

— N-ar fi bine să-i spunem „al lui Ignațiu“?

— Nu, mai bine să-i spunem „Societatea lui Isus“.

De la cuvântul „Isus“ (Isus) a apărut și noul cuvânt, „iezuiți“.

Când au apărut la Roma, primii iezuiți făceau noaptea de pază prin spitale, fără a se teme de boli infecțioase, săpau fără plată morminte pentru săraci și au deschis un adăpost pentru orfani și bastarzi. Loyola a inaugurat o misiune specială pentru creștinarea iudeilor, iar în lăcașul Sfintei Marta le absolvea de toate păcatele pe prostituatele care doreau să se mărite. Adepților săi le inducea ideea că e nevoie doar de un moment „când o să devenim totul pentru toți, pentru a-i cuceri pe toți“.

Papa de la Roma, Paul al III-lea din dinastia Farnese, a luat cunoștință de planurile ordinului lui Loyola și a exclamat:

— Păi ce călugări mai sunt ăștia? Mai degrabă sunt niște câini ai Domnului care mă vor apăra pe mine, vicarul lui Dumnezeu!

Ordinul iezuiților a fost confirmat de Papă în anul 1540 (cu câțiva ani înainte de moartea lui Martin Luther). Când s-a întâmplat asta, nicio pisică nu a mișcat în Europa, dar soarta a milioane de oameni fusese decisă odată cu apariția „Câinilor Domnului“, care s-au împrăștiat repede prin toată lumea.

Iar mie, autorului, ce-mi mai rămâne de făcut?

Dorind să rămân sincer și veridic în descrierile mele, probabil va trebui să mă transform și eu într-un iezuit.

Ca și învățătorul meu, Iñigo Loyola, mă aflu la o răspântie între Valencia și Catalonia, acolo unde un maur disprețuit a fost ars pe rug pentru ofensa adusă regelui; slăbesc frâul asinului meu oboșit, n-are decât să aleagă el drumul pentru mine.

Animalul cel prost, supunându-se influenței de mai Sus, m-a dus la poarta mănăstirii din Montserrat și, lângă altarul cel sfânt, am văzut armura și sabia pe care le lăsase acolo Loyola, pentru a se închina Preacuratei Madone...

Așa m-am trezit eu în mișcătorul secol al șaisprezecelea.

1

Iubirea mea, Europa mea

M-am născut sub semnul unirii lui Saturn cu Marte, când horoscoapele arătau o indiferență totală a lui Mercur față de chestiunile pământești, drept care astrologii din Bamberg și Salamanca preziseseră decăderea moravurilor și a comerțului, animarea șmecheriilor și a farmecelor eretice. Chiar așa s-a și întâmplat! Numai în Valencia au fost arse deodată patruzeci de călugărițe împreună cu stareța lor, care se împreunase cu un incub cu cap de țap de patru sute optzeci și trei de ori, primind de la el o plăcere de nedescris.

Tot atunci se remarcase faptul că la Tolouse se înmulțiseră extrem de mult pisicile negre, care se smulgeau cu furie din mâinile credincioșilor adevărați, iar la Avignon, cel slăvit prin învățături, apăruseră niște văduve ciudate care, cu niște cântece deloc lip-site de modestie, se cățarau în copacii înalți, dar coborau înapoi cu capul în jos, ca niște șopârle. Mercur rămânea impasibil la toate vicșugurile Satanei, numai amestecul Inchiziției salvând Burgundia cea neferică, unde a fost nevoie să se aprindă con-cominent ruguri pentru nouă sute de persoane, printre care erau și fetițe de cinci ani, și toate, după tortura cu apa și focul, se căiau împăcate de toate ticăloșiile acelea imposibil de descris pe care le făcuseră la fiecare lună nouă, intrând în legătură cu diavolul.

Înainte îmi văd doar momântul și pe mine în el – acolo e o liniște eternă, din care lipsesc până și amintirile. Dacă privesc însă